

Міністерство освіти України
Міжнародний центр освіти, науки і культури
Державний університет "Львівська політехніка"
Львівський державний університет ім. І. Франка
Львівський медичний інститут
Київський лінгвістичний університет

2 - а МІЖНАРОДНА КОНФЕРЕНЦІЯ

*" ЛЕКСИКОГРАФІЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ
КОНЦЕПЦІЇ ВИКЛАДАННЯ
ЧУЖОЗЕМНИХ МОВ У ВИЩОМУ
НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ "*

Т Е З И Д О П О В І Д Е Й

ЧАСТИНА II

Січень 24-27, 1996
Україна, Львів

культурологическом плане неоднократно говорилось. Словарь фиксирует лексику 19в. не только русского, но и украинского, белорусского, карельского, чувашского, татарского языков. В "Толковом словаре" зафиксировано более 200 украинизмов. Ср.: грати, отпочить, отчинять, отхилять, півень, оселедець и т.д. Кроме фиксации лексического состава, автор словаря предоставляет сведения об истории Украины, ее быте. В. И. Даль дает исторические справки о периоде гетьманщины на Украине, принятии Унии. В толковании слова, например, подволок сообщается о технологии мазания хат, словом увивач называлась специальная пленка, в которую заворачивали младенца после ритуала крещения.

4. Словарь В. И. Даля неординарен по своему содержанию. Его можно рекомендовать студентам, изучающим не только русский язык, но и украинский. Он помогает восстановить исторический пласт жизни различных народов, что, в свою очередь, подводит студента к новой ступени совершенствования изучаемого языка.

Alexander PASTUCHOW
(Ukraine, Kyjiw, Linguistische Universität)

TEXTKORPORA IN DER LEXIKOGRAPHISCHEN PRAXIS

Die Aufgabe der Erstellung eines Wörterbuches auf Basis maschineller Textverarbeitung befaßt sich nicht nur mit bloßer Anordnung der Stichwörter, sondern arbeitet einige Prinzipien heraus, die ganze Vielfalt des Wortbestandes auf einem konkreten Gebiet darstellen.

Der Forschungsbereich Philosophie und seine Projektion auf entsprechende Wissenschaftssprache darf sich nicht nur mit einem Aspekt begnügen. Um die Mehrschichtigkeit des Wortgutes zu zeigen, werden in der letzten Zeit größere Datenbanken verwendet. Solche Wortdatenbanken, genannt auch **Textkorpora**, können verschiedenste Merkmale der Sprache betreffen und werden von den Forschern immer öfter gesammelt. Wichtig ist, daß sie mit Hilfe von leistungsstarken PC auf elektronischen Datenträgern gespeichert sind, was die spätere Bearbeitung der Texte erleichtert.

Die heute stark diskutierten Prinzipien der Gestaltung von

Korpora geschriebener und sogar gesprochener Sprache lassen sich problemlos an den Methoden der Auswertung der nicht-linguistischen Textverarbeitung anschließen.

Obwohl es mehrere Typen von Korpora gibt, handelt es sich in unserem Falle um die geschriebenen Texte aus den philosophischen Zeitschriften. Die Rahmenbedingungen, unter denen die Arbeit mit diesen Texten steht, sehen vor, wie ein Austausch von elektronischen Texten und linguistischen Ergebnissen ohne aufwendige Arbeit ermöglicht werden kann.

Als zweites Problem erscheint die Auswahl der Programme, mit denen man die Korpora auswerten kann, um die Resultate weiter in Form von Häufigkeitslisten, Konkordanzen o.ä. zu verwandeln. Mit der Zeit werden immer mehr Sprach- und Textkorpora, ferner auch Wörterbücher und diverse Wortdatenbanken in maschinenlesbarer Form auf Disketten oder CD-ROM angeboten.

Die Erarbeitung der Wörterbücher dieser Art ist didaktisch geplant. Sie zielt darauf ab, durch Bereitstellung linguistischer, methodischer und technologischer Grundlagen die Entwicklung von Arbeitsmitteln zu fördern, was vor allem für die Autoren und Wissenschaftler von praktischem Nutzen sei.

Ирина ПЕРЕСЕЛЯК

(Россия, Иваново, государственная химико-технологическая академия)

СЛОВАРЬ ИМЕННЫХ ТЕРМИНОЛОГИЧЕСКИХ СЛОВСОЧЕТАНИЙ КАК ИНСТРУМЕНТ КОМПЬЮТЕРНОГО АНАЛИЗА НАУЧНОГО ТЕКСТА

В научном тексте основная информационная нагрузка приходится на термины, представляющие собой, главным образом, именные терминологические словосочетания (ИТС). Концентрация важной семантической информации в ИТС является предпосылкой использования автоматического словаря ИТС с переводными эквивалентами для различных способов обработки научного текста на ЭВМ. Статистическое лингвистическое исследование научных текстов, отображающих определенную предметную область, позволяет создать словарь ИТС небольшого объема (приблизительно

Н. ЛЕВУН, І. МЕНШИКОВ, І. ТУРУТА СЕМАНТИЧНИЙ КОД СЛОВА ЯК ОСНОВНИЙ СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ КОМПОНЕНТ СИНТЕЗУЮЧИХ ТЕЗАУРУСІВ	50
Б. ЛЕСЕЧКО-ДОВОШ ДЕЯКІ ПРИНЦИПИ УКЛАДАННЯ ПЕРЕКЛАДНИХ ТЕРМІНОЛОГІЧНИХ СЛОВНИКІВ	51
Б. ЛЕСЕЧКО-ДОВОШ, Г. ШУЛЬЦ ПРО НІМЕЦЬКО-УКРАЇНСЬКО- РОСІЙСЬКИЙ СЛОВНИК З РЕГЕНЕРАТИВНОЇ ЕНЕРГІЇ	53
М. ЛЮБІЄВА, І. ГРИГОР'ЄВ ПРО ЕФЕКТИВНІСТЬ ВІДБОРУ МАТЕРІАЛІВ ДЛЯ СЛОВНИКІВ-МІНІМУМІВ	54
Д. МАЛЬЦЕВА ЛИНГВОСТРАНОВЕДЧЕСКИЙ СЛОВАРЬ НЕМЕЦКОЙ ФРАЗЕОЛОГИИ	55
У. MARSHUK DICTIONARY COMPILATION FROM LARGE TEXT CORPORA (FRENCH EXPERIENCE)	56
А. МАСЛАКОВ "СЛОВНИКОВИЙ" ПІДХІД ПРИ УКЛАДАННІ ОСОБИСТОГО СЛОВНИЧКА	57
Н. МЕДВІДЬ НОВІ ЛЕКСИКОГРАФІЧНІ ПРАЦІ В ГАЛУЗІ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ	58
Т. МІЗІН ПРО ТЕКСТОРозМЕЖУВАЛЬНУ СПРОМОЖНІСТЬ ЧАСТОТНИХ СЛОВНИКІВ	60
Е. OBRAZTSOVA A DICTIONARY FOR A TEACHER ?	61
П. ОСИПОВ ДО ПИТАННЯ СИСТЕМНОГО УПОРЯДКУВАННЯ ЛЕКСИКИ: МЕЗОНІМІЯ	62
М. ПАВЛЕНКО, Г. ОЛЕКСІВ ТЕРМІНОСИСТЕМА МАШИНОБУДУВАННЯ ТА ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ЇЇ РОЗВИТКУ	63
М. ПАДУРА МОВНІ ВАРІАНТИ У МЕДИЧНИХ ТЕРМІНАХ З ТОПОНІМАМИ УКРАЇНИ	64
О. ПАРШИНА СЛОВАРЬ В. ДАЛЯ В ПРАКТИКЕ ПРЕПОДАВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО И РУССКОГО ЯЗЫКОВ КАК ИНОСТРАННЫХ	65
G. PASTUSHOW TEXTCORPORA IN DER LEXICOGRAPHISCHEN PRAXIS	66
И. ПЕРЕСЕЛЯК СЛОВАРЬ ИМЕННЫХ ТЕРМИНОЛОГИЧЕСКИХ СЛОВСОЧЕТАНИЙ КАК ИНСТРУМЕНТ КОМПЬЮТЕРНОГО АНАЛИЗА НАУЧНОГО ТЕКСТА	67
Л. ПЕТЛИЧНА, Е. ЧАЙКОВСЬКА ПРИНЦИПИ УКЛАДАННЯ СЛОВНИКОВОЇ СТАТТІ БАГАТОЗНАЧНОГО ДІЄСЛОВА	68
В. ПОЛКОВСЬКИЙ ПРО СЛОВО SERIOUS	69
В. ПОЛКОВСЬКИЙ ТЕРМІНОЛОГІЗОВАНИЙ ПРИКМЕТНИК: ПРОБЛЕМИ НОРМИ	70
М. ПОЛЮЖИН ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ПЕРЕГЛЯДУ ПОДАЧІ ПРЕФІКСАЛЬНОЇ СЕМАНТИКИ В ПАРАЛЕЛЬНИХ СЛОВНИКАХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	71
І. ПОНОВА ПРО ОДИН АСПЕКТ ВИКОРИСТАННЯ ПІДРЯДНОГО РЕЧЕННЯ З СПОЛУЧНИКОМ ЩО В ЛЕКСИКОГРАФІЧНІЙ ПРАКТИЦІ	72
В. ПОСТНИКОВА РАБОТА СО СЛОВАРЕМ КАК ОДИН ИЗ ВИДОВ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ СТУДЕНТОВ	73
Т. РУДИК СПОСОБИ СЕМАНТИЗАЦІЇ АБСТРАКТНОЇ ЛЕКСИКИ У СЛОВНИКУ (НА МАТЕРІАЛІ ТЕРМІНОСИСТЕМИ ЕТИКИ)	74
Н. СЕМКО ДО ПИТАННЯ УКЛАДАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЧАСТИНИ ПЕРЕКЛАДНИХ ГАЛУЗЕВИХ СЛОВНИКІВ	76
V. SKIVINA SOME ASPECTS OF REGIONAL LEXICOGRAPHY	77
І. СОЛОГОР СЛОВОВІР У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В МЕДИЧНОМУ ВІЗ	78